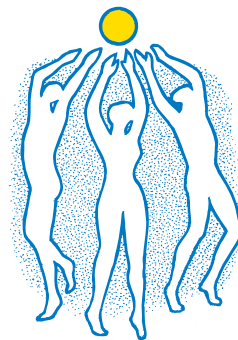

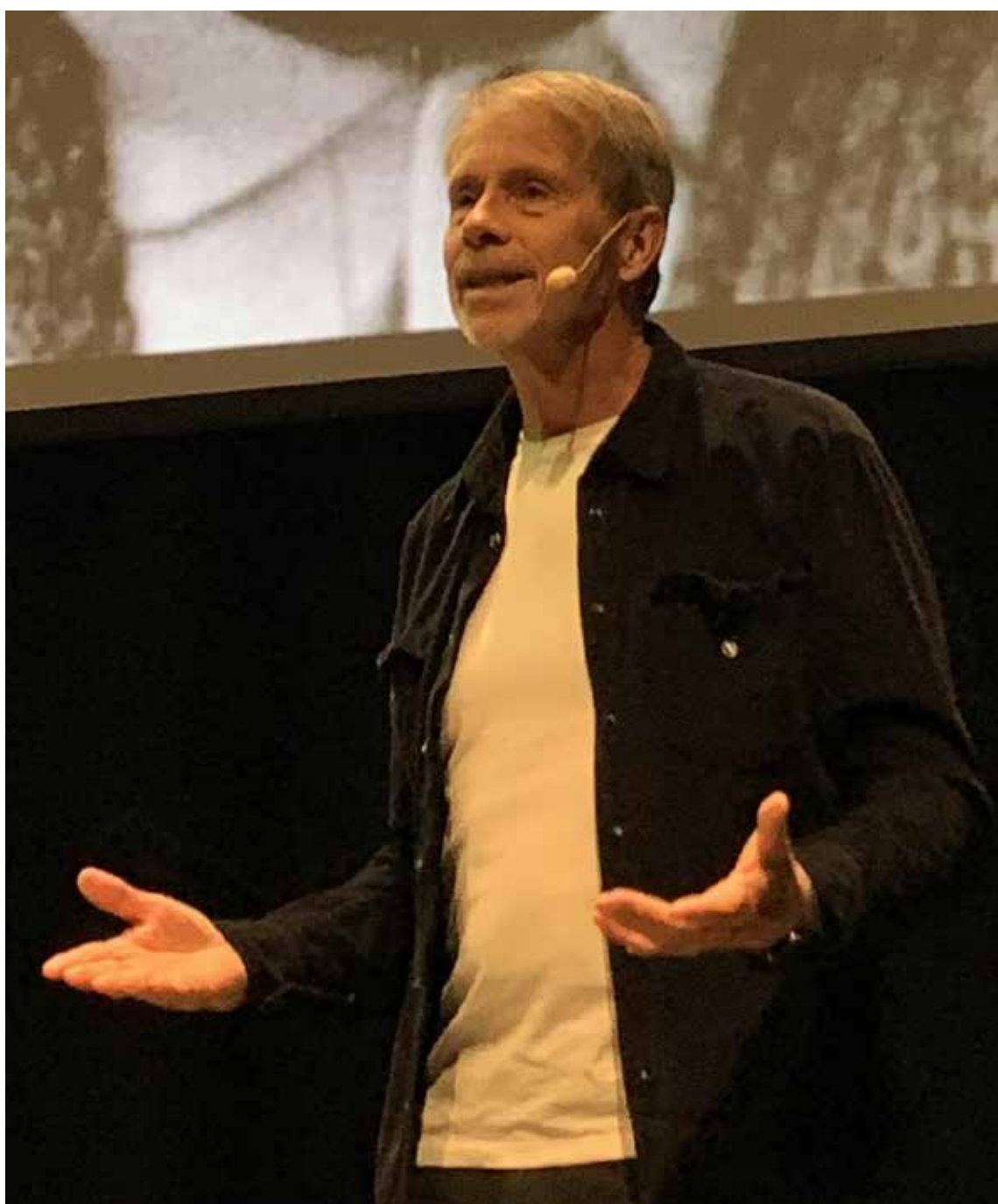

Idrottsarvet

Nr 80 - Årgång 41 - 2026

ÖREBRO LÄNS IDROTTSHISTORISKA SÄLLSKAP

Styrelsen inom ÖLIS

Ordförande

Jan Andersson
janolf.andersson@telia.com
Tel 076-677 76 01

Vice ordförande

Thomas Eklund
thomas eklund941@gmail.com

Kassör

Björn Reineborg
reineborg@gmail.com

Ledamöter

Majsan Almqvist
majsan.almqvist@hotmail.com

Sten Berglund
stenberglund44@gmail.com

Bo Ericson
bo.sten.ericson@telia.com

Petter Grundel
grundelpetter@gmail.com

Anki Olsson (adjungerad)
anki.rahmberg@hotmail.com

Samarbetspartners

Örebro län

ULLMAX®

Omslagsbilden

Legendariske sportjournalisten Jacob Hård gästade ÖLIS årsmöte. Foto Sven Arne Ahlberg

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro.
Swish 123 232 67 59

Hemsida: www.olis.nu
E-post: idrottshistoriska@telia.com
Bankgiro: 5495-3039.
Organisationsnummer: 875001-4972

Ledaren

Bernts bilder lockade fullt hus - Men har bilden någon framtid?

Säger en bild mer än tusen ord? Det över hundra år gamla citatet av den norske författaren och dramatikern Henrik Ibsen stämmer inte - det är mer en skröna erkänner även Nerikes Allehandas mångårige fotochef Bernt Larsson.

- Däremot får bilden, läsarna att komma ihåg, skapa en egen känslomässig koppling samt stimuleras att börja gräva i sitt minne, fortsätter han.

Och Bernt bör ju veta. Han började jobba på Nerikes Allehanda som pressfotograf för ofattbara 73 år sedan. Då var bilden en ny företeelse i dagspress.

Kvällstidningen Expressen gick i bräsch för bilder i tidningen, åren efter andra världskriget

År 1951 anställdes Nils Jägerfors som Allehandas första fotograf, Bernt värvades av själve direktör Ljung några år senare.

En onsdag i början av oktober visade han tillsammans med Ölis starke man Thomas Eklund några av sina bästa bilder genom tiderna, inför en fullsatt klubblokal.

En bildskatt som kommer att vara unik nu när i stort sett alla redaktioner har sagt upp pressfotograferna, efter någon dum idé att försöka spara pengar. I stället är det nu journalisterna själva, som ska plåta före eller efter intervjun.

Det går så där, skillnaden är stor mellan reportrar med och utan bildsinne.

Tänker på det när vi ser och hör Bernts berättelser från ett 50 årigt fotoliv på Nerikes Allehanda, förutom ett halvårs utflykt till Hemmets Journal för ett jobb Jorden runt. Bara den resan hade varit värt ett eget möte.

Finns det några levande arkiv på tidningarna idag, till exempel?

I ett tidevarv när vi hela tiden matas med bilder på tv blir ju den egna nyhetsbilden ännu viktigare.

Men där går jag och tidningsledarna inte i takt.

Vi skänker en tacksamhets tanke till Dixie Eriksson, min företrädare och under många år kollega på Nerikes Allehandas redaktion. Han värvade Bernt till Idrottsarvet för 15 år sedan. Bernts bild blev då en given sida i tidningen.

Nu har det gått tio år sedan polisen Göran Gunnarsson värvade mig till att ta över efter Dixie i medlemsbladet. Jag minns tillbaka på ett antal höjdpunkter som intervjun med Sverre på sin Värmländska Herrgård, mötet med sympatiska Tord Grip inför dennes boksläpp, Wall of Fame, Kvinnors Idrott, Höstresorna, alla föreläsningar, ja listan kan göras lång.

Trevlig läsning!

Håkan Bågenvik

ÖLIS tidning nr 80

Tryck: Princo Welins

Tidningsredaktion: Håkan Bågenvik och Thomas Eklund, redaktörer, Bernt Larsson, bilder.

Layout: Karin Lidner

Jacob Hård - ÖLIS gästades av en legendarisk sportjournalist!

Jacob Hård gästade ÖLIS onsdagen 29 april, inför ett mycket välfyllt Kulturkvarter. Jacobs besök följer traditionen att landets främsta sportjournalister besöker ÖLIS. Det blev ett intressant, nostalgiskt och inspirerande möte med den legendariske sportjournalisten, intervjuad av Thomas Eklund.

Jacob var främst aktiv som friidrottare. Favoritgrenen var som Nora-Anna, 800 meter. Båda har satt personligt rekord på Stockholms Stadion.

- Jag ville tidigt bli sportkommentator, gjorde i unga år egna förberedelser och anteckningar inför idrottsändningar i radio eller på TV i hemmet.

Göran Zachrissons reportage tillförde något helt nytt, som tilltalade mig.

- Ett första steg var när jag, som tjugoåring, gick in till Åke Strömmer och därefter fick börja att praktisera på radiosporten 1975. Det ledde till en anställning 1980. Det var en innovativ arbetsplats

med goda förebilder som Åke och Tommy Engstrand. Stort var att jag även fick möta de två mest legendariska sportjournalisterna genom alla tider, Sven Jerring och Lennart Hyland.

Till TV-Sporten

- Det kändes naturligt att gå över till TV-sporten 1986. Det var ett annat hantverk där Arne Hegerfors var en mästerlig förebild. Tidigt kom jag att kommentera friidrott och skidor tillsammans med Norasonen Christer Ulfbåge. En skicklig kommentator och en fin människa, vi har fortfarande god kontakt.

- Har haft förmånen med många kunniga experter vid min sida som Anders Gärderud, Kajsa Bergqvist, Miroslav Zalar, Gunde Swahn och under trettio år Anders Blomqvist, de flesta har blivit vänner för livet.

Trettio Vasalopp

Många av oss förknippar Jacob med Vasaloppet, en tävling han refererat vid 30 tillfällen. Vi fick berättat hur Jacob förbereder sig inför loppet med en särskild Vasaloppsskärm. Under många och ofta sena timmar tas underlag fram för en framgångsrik sändning.

- Vasaloppet är unik som tävling och manifestation för skidsporten. Betraktas av elitåkarna som den främsta och mest eftertraktade tävlingen att vinna i världen. Var en särskild känsla att det blev svensk vinst i båda klasserna 2025, med Alvar Myhlback och Stina Nilson.

Skiddamerna världsdominerande

Nu spelades på storskärmen upp skiddamernas trippel i sprint vid OS i Milano 2026, suveränt refererad av Jacob. Utöver Linn Swahn vann Ebba Andersson, Maja Dahlkvist, Frida Karlsson och Jonna Sundling guld. Vi kommer sannolikt i framtiden se tillbaka på denna tid med vinst i alla klasser vid VM i Trondheim samt alla klasser utom stafett vid OS i Milano på samma sätt som de boomar när vi periodvis var världsdominerade

i bordtennis, friidrott, handboll, tennis och slalom.

- En gyllene generation med specialister i både sprint och längd vilket gör laget fullständigt komplett. Charlotta Kalla, vår främsta svenska kvinnliga Olympier, bannade väg som förebild och personlighet. De svenska skidtjejerna är ju oerhört omtänkta av det svenska folket.

Både Ebba Andersson och Jonna Sundling har röstats fram till Jerringpriset. Ebba fick priset 2023 i konkurrens med VM-vinnarna Armand Duplantis och Daniel Ståhl, som dessutom fick Bragdguldet, fick i slutomgången fler röster än de båda friidrottarna tillsammans.

Olympiska spelen

- De Olympiska spelen är något mycket speciellt. All världens idrottare förbereder sig i fyra år för att prestera som allra bäst när det gäller. De bästa av de arton OS jag bevistat är Sydney 2002 och Paris 2024. Utöver bra tävlingar så genomsyrade spelen helt de båda städerna och dess befolkning på ett fascinerande och medryckande sätt.

Vi fick tillfälle att se Usain Bolts vinster vid OS i Peking 2008 och Armand Duplantis världsrekord vid OS i Paris 2024 och höra Jacob kommentera

de båda idrottarna. Bolt den främste friidrottaren någonsin och Duplantis utsedd till världens bästa idrottare, alla kategorier, år 2024 och 2025.

Medalj i långdistans

Under sina 50 långa år som sportjournalist har Jacob Hård haft en dröm om att få kommentera när en svensk vinner VM- eller OS-medalj i ett långdistansslopp. Det förverkligades när Anders Almgren tog brons på 10 000 meter vid VM i Tokyo 2025.

- Det var en mycket, mycket speciell och glädjande känsla att få referera de sista hundra meterna och ta Anders i mål som bronsmedaljör.

Stora Journalistpriset

Jacob Hård fick Lucas Bonniers "Stora Journalistpris" år 2020. Motiveringen lød "Han skapar dramatik, panik och eufori för generationer i TV-soffan. Alltid i perfekt balans mellan folklighet, proffsighet och passion."

De många åhörarna tackade Jacob, den legendariske sportjournalisten, för ett succéfullt framträdande, genom höga och långa applåder. Ett ÖLIS framträdande att väl minnas.

Örebro län

Färgstarka och mycket minnesvärda glimtar ur ÖSK-historien!

Författaren, forskaren och ÖSK-kännaren Christer Blohm gästade ÖLIS och en till sista stol fullsatt klubblokal, onsdag 11 mars. Christer presenterade i ord och bild minnesvärda glimtar ur ÖSK:s 117 åriga historia. Unikt blev föreläsningen färgstark och exklusiv då Christer med stöd av AI kunnat ge de många, tidiga, svartvita bilderna dess ursprungliga färger!

Ur ett mycket, tilltalande, personligt perspektiv genomförde Christer sin föreläsning. Han föddes

med ett genuint ÖSK engagemang i blodet, redan mormor och morfar var framträdande ÖSK-idrottare i fotboll och gymnastik. Föreläsningen berörde tre teman, klubbdräkten, intressanta händelser och de personliga förebilderna.

Vid bildandet 1908 beslutades att klubbdräkten skulle vara helsvart. Men redan 1909 gjordes ett avsteg då klubben fick köpa in gult garn till ett fördelaktigt pris. Det blev till de gula tröjor bandylaget hade i vinsten mot Västerås.

Fotbollslaget övergick till den svartvita dräkten år 1923. Bandyn spelade i gröna tröjor 1931.

I en bortamatch mot Norrköping var tröjorna rödvita 1946. Vid den avgörande kvalmatchen mot allsvenskan 1960 spelade laget i röda tröjor. Helsvart var bortastället i UEFA cupen 1990.

Intressanta händelser, var exempelvis. ÖSK:s bildande på Café National 1908. Eyravallens invigning 1923. Tennis-SM på Eyravallen 1927. Kvalet till allsvenskan 1926. Till allsvenskan 1946. Dubbla SM vinster, bandy och handboll, 1957. ÖSK:s ishockeylag 1959. VM fotboll på Eyravallen 1958. Publikrekord för bandy, 12 136 åskådare, mellan ÖSK och Västerås 1959. Publikrekord i fotboll, 20 066, mellan ÖSK-Dejersfors 1961. Skandalmatchen mellan ÖSK-IFK Göteborg 1970.

Christer personliga förebilder är många. Yngve Häckner, världsmästare i spjut. Håkan Malmrot, OS-vinnare i simning 1924. Bertil Jansson, kulstötare med 15 SM-guld. Fritjof "Tjoffe" Olsson, främste målskytten i fotboll med 165 mål. Lars-Erik Wolfbrandt, framgångsrik sprinter som deltog vid OS i London 1948. Henry Gustafsson, VM-guld i bowling. Sven-Gunnar Larsson, legendarisk målvakt. Yngve Hindrikes, suverän i både fotboll och ishockey. Thomas Nordahl, en gigant. Bandylerarna Benny Lennartsson, Sören Andersson, Hasse Nordin och Lars-Ove Sjödin. Samt den största ÖSK:aren av alla, Orvar Bergmark.

- Det är den kultur vilken skapats av allt jag idag har berättat som ska bära ÖSK fortsatt framåt – med förmågan att alltid resa sig igen, avslutade Christer till många, många och rungande applåder.

Minnesvärda ÖSK-glimtar hade presenterats som bäst, av den som kan dem som bäst.

Thomas Eklund

Du finner allt om Christers författande, forskning samt ÖSK, på den egna hemsidan; blohm.one

RES MÄ OSS
BUSS&TRAFIK.SE

ÖREBRO – SWEDEN

www.busstrafik.se

Prinfo WELINS

 Mäklarhuset®

Intressant, intensivt, fullsatt och Lasse Åberg!

Två fullsatta bussar, med 100 ÖLIS medlemmar, åkte till Stockholm, onsdag 16 september, på höstresan. Målet för resan var Riksidrottsmuseet, Bosön och Åbergs museum. Bussguider var Thomas Eklund och Kjell Sunesson

Under resan upp till Stockholm gav idrottshistoriska experten Anders Borgström en initierad och tankvärd exposé över tillkomsten och genomförandet av Olympiska spelen i Stockholm 1912. Föreläsningen kunde komma deltagarna i båda bussarna till del, då Anders bytte buss vid fiket i Ekolskrog.

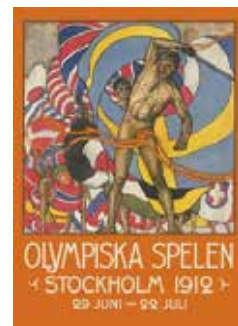
Anders Borgström berättar om "Solskensolympiaden".

Första stoppet skedde vid Riksidrottsmuseet på Gärdet. Museichefen Lotte Edsbrand och den ansvarige projektledaren Lars Paulsen informerade om den nya basutställningen "Solskensolympiaden", de olympiska spelen i Stockholm 1912.

Bussfika i Ekolskrog

Därefter kunde deltagarna besöka den interaktiva utställningen, vilken hade återskapat festytan från 1912 och lät oss pröva på flera olika grenar från spelen. Ett Stockholms stadion i miniatyr hade byggts upp. En imponerande utställning vilken speglar och förklarar idrottens genombrott i vårt land. Solskensolympiaden blev också en milstolpe i den olympiska rörelsens utveckling och satte en ny standard för framtida olympiska spel.

Vinnarhallen på Bosön

Nästa etapp av resan gick mot Bosön – idrottens utvecklingscentrum, vackert beläget på Lidingö. Under den korta resan informerade Karin Karlsson och Charlotta Stenhem, från RF-SISU:s ledning, om Bosön idag och dess framtidsplaner.

Den toppmoderna anläggningen innefattar idrottshall inomhusfotbollsplan, träningsytor, gym, idrottsmedicinsk klinik, idrottsfolkhögskola, samt hotell och konferensmöjligheter.

Här samlas och förbereder sig Sveriges främsta elitaktiva i ett 40-tal idrotter inkluderat, Andreas Almgren, Armand Duplantis och Sara Sjöström.

Efter en god lunch i Olympiamatsalen tog Charlotta och Karin oss med på en rundvandring i solskenet, där Mästarvillan, Vinnarhallen och Framgångshallen passerades och presenterades.

Nu startades resan mot Bålsta och Åbergs museum. På plats togs vi emot av sonen Max, medan Lasse själv fanns i bakgrunden.

Max informerade om att museet öppnade år 2002 i denna ladugård från 1800-talet. Idag finns här världens främsta Disneysamlingar av leksaker från de gyllene åren 1928-1940. Konst och serieoriginal, ritade av världens främsta konstnärer. Lasses egen konst. Och visst, rekvisita, foton och kläder från de sju långfilmerna med Stig-Helmer Olsson.

Nu gavs deltagarna möjlighet att se sig runt i det intressanta museet, köpa Lasse Åberg souvenirer och få dem signerade av Lasse, eller ta en selfie tillsammans med Lasse Åberg.

Åter till Örebro kunde deltagarna nöjt konstatera att de upplevt, en intressant, intensiv och fullsatt höstresa!

Musse och Mimmi Pigg på motorcykel

Musse och Mimmi Pigg på motorcykel från den tyska tillverkaren Tipp & Co är kronjuvelen och det enskilt mest kända och värdefulla föremålet i Lasse Åbergs Disneysamling. Leksaken, som tillverkades i Nürnberg runt 1932, anses vara en av världens absolut mest eftertraktade plåtleksaker.

Den är tillverkad i litograferad bleckplåt med ett mekaniskt urverk som driver motorcykeln framåt. Den är runt 24 centimeter lång och har fantastiskt detaljrika tryck av motor, växellåda och förgasare.

År 2024 slogs ett nytt världsrekord för Disneyleksaker när ett liknande exemplar av motorcykeln såldes hos Bertoia Auctions för hela 220 000 dollar, nära 2 miljoner svenska kronor.

Kjell och Laila Sunesson på Åbergs Museum, framför "dyrgripen" motorcykeln.

Petter Grundel på en selfie med Lasse Åberg.

Anders Adamson - experternas expert inför "Tour de France"

Anders Adamson, cykelexpert, föreläste, exklusivt och kunnigt, inför årets "Tour de France" i en välfylld klubblokal, onsdag 27 maj.

"Tour de France" är världens största, årliga, idrottsarrangemang avseende, tävlingstid, publik, TV-följare och ekonomisk omsättning, inledde Anders.

- Mellan 12-15 miljoner människor kantar välgarna längs loppet, där ingen entréavgift tas ut. Bergsetapperna och målgången lockar enorma folkmassor.

- "Tour de France" sänds i nära 200 länder och det totala antalet TV-följare under loppet är 2-3 miljarder. Bergsetapperna lockar enskilt över 20 miljoner följare, från hela världen.

Årets "Tour de France" körs mellan den 4 juli till 26 juli. Starten sker i Barcelona och efter 21 etapper, tre veckor och över 300 mil når cyklisterna målet på paradgatan Champs-Élysées i Paris.

Banan är mycket utmanande och passerar bergskedjorna Pyrenéerna, Centralmassivet, Jura och till sist Alperna.

- Höjdpunkten sker i Alperna under den tjugonde etappen. Då ska cyklisterna klättra uppför den mytomspunna cykelbacken Alpe d'Huez, över 5 500 höjdmeter av ren klättring.

- I årets "Tour de France" deltar 23 lag med 8 cyklister vardera. Cykelsporten är helt professionell där varje lag ägs av olika företag, vilka, vardera, årligen omsätter från 200 till 700 miljoner. Varje lag får ha max 30 cyklister vilka stöttas av 50-60 anställda. Alla cyklister har en månadslön, varför prispengarna är lägre jämfört med andra idrotter.

- Under loppet bärs fyra speciella tröjor. Den Gula-Ledartröjan, Den Gröna-Bergatröjan, Den Rödprickiga-Spurtröjan samt Den Vita-Ledaren för de under 26 år.

- Inför årets lopp finns tre stora favoriter. Tadej Pogacar Slovenien, Jonas Vingegaard Danmark och Remco Evenepoel Belgien.

- Tadej Pogacar har vunnit Tour de France totalt fyra gånger, 2020, 2021, 2024 och 2025. Under 2024 lyckades han med bedriften att vinna Giro d'Italia, Tour de France och VM under ett och samma år. Han har de två senaste åren, 2024 och 2025, rankats som nummer tre och fyra på AIPS lista över världens allra bästa idrottare. Han kan mycket väl komma att gå om Eddy Merckx och bli världens främsta cyklist genom tiderna.

- De svenska framgångarna i loppet är främst två. Gösta "Fåglum" Pettersson gjorde en historisk insats i Tour de France, när han kom på tredje plats i sammandraget år 1970, efter den belgiske cykelkungen Eddy Merckx och holländaren Joop Zoetemelk. Magnus Bäckstedt från Ljusnarsberg är den ende svensk som vunnit en etapp i loppet. År 1998 vann Magnus den 19:e etappen, efter en dramatisk spurt.

Välkomna att följa årets "Tour de France", avslutade Anders som tackades med blommor och stora applåder. Åter bevisade Anders att han är "experternas expert"!

Thomas Eklund

Bernt Larssons unika idrottsbilder!

NA:s mångårige fotochef och ÖLIS hedersmedlem Bernt Larsson berättade om sitt liv som fotograf inför en välfylld klubblokal, onsdag 7 oktober.

- Jag började som springpojke, på eftermiddagarna efter skoltid, på Nerikes Allehanda. Efter avslutad skolgång blev det heltid på NA som redaktionsvaktmästare.

- I den rollen började jag att skriva och ta bilder för NA-sporten. Dåvarande sportchefen Gunnar Åslund ville att jag skulle bli sportreporter. Men jag var mer intresserad av att fotografera.

- En dag erbjöds jag ett jobb som fotograf på Örebro-Kuriren. Det nådde NA:s ägare Claes Ljung som kallade till sig mig. Han förklarade att en flytt var utesluten och bad mig uppsöka redaktionschefen Sture Rosen och säga till honom att köpa mig en kamera. Med ens hade jag som 17-åring blivit tidningsfotograf.

- Jag blev kvar som fotograf och fotochef fram till min pensionering 2002, i nästan 50 år.

Bernts mest unika sportbild

- I maj 1966 var två slagkraftiga världsmästare i Örebro, Sonny Liston och Ingemar "Ingo" Johansson. Jag väntade ut de båda boxarna utanför Storan och lyckades sammanföra dem för en

"klassisk" bild på Storbron. Sonny Liston visade sig vara mycket trevlig, trots rykten om motsatsen och "Ingo" var en "go" Göteborgare.

Två världsmästare i boxning på Storbron.

Kavalkad

Bernt bjöd på bilder och minnen, i en imponerande kavalkad.

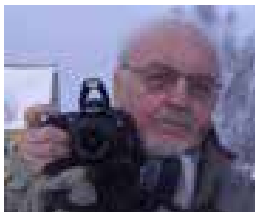
Sportjournalist- och fotografkollegor, med Hans Jonson, Dixie Ericson, Håkan Bågenvik och Ivar "Knubben" Ahlberg.

Bandyspelarna Sören Andersson, Ove Eidhagen, Gösta "Stockis" Kihlgård, Benny Lennartsson, Bengt "Pinnen" Ramström, Olle Sääw och Karl-Erik Södergren. Cyklisterna Sven "Svennis" Johansson, Bengt Asplund och Anders Adamson.

Från fotbollen Orvar Bergmark, Hasse Borg, Justin Fontaine, Roy Hodgson, Göran Kummelstedt, Malin Lake, Lena Larsson, Thomas Nordahl, Agne Simonsson och Leif Wendt.

Ishockeyns Rolf Ericson, Rolf Hallgren, Lars-Erik Riddarström och "Miljonkedjan".

Världsstjärnorna Agneta Andersson, Ingemar "Ingo" Johansson och Floyd Petersson, Torgny Mogren, Ingemar Stenmark samt Ronnie Peterson med kungafamiljen.

Bernts bild

Legendariska NA-fotografen Bernt Larsson bjuder denna gång på en kavalkad av sina idrottsbilder.

Agneta Andersson med OS-guldmedaljer

Göran Kummelstedt i skandalmatchen 1970.

Ingemar Stenmark - världsklass

Kungaparet och Ronnie Peterson.

Sören Andersson dribblar.

Roy Hogdson i Örebro SK

Anders Adamson – experternas expert

Miljonkedjan

Birgitta Wiktorsson-Råberg

Henry Allard

Henry Allard var temat, onsdag 8 april 2026, i en mycket välfylld klubblokal. Karin Tellås som skrivit boken om Henry, "Politiker och gentleman" var föreläsare tillsammans med Thomas Eklund.

Henry Allard var en framstående politiker på kommunal-, landstings- och riksdagsnivå och nådde landets högsta ämbete, riksdagens talman. Men Henry var också en betydande idrottsledare med uppdrag som ordförande i AGF, Svenska Gymnastikförbundet och Riksidrottsstyrelsen. Henry Allard var Örebro Läns Idrottshistoriska Sällsksaps förste ordförande.

Uppväxten skedde i Almby med föräldrarna Hjalmar och Nelly samt brodern Folke. Fadern var politiskt engagerad inom arbetarrörelsen och modern verksam inom Frälsningsarmén.

- Mitt första bestående möte med idrotten skedde genom skidåkning i Almby IK. Men gymnastiken blev min idrott. Jag var på 20-talet med i Frälsningsarméns pojktropp och vi tränade i Karolinska skolans gymnastiksal. Mitt intresse för gymnastik var stort och ett av mitt livs stoltaste ögonblick är när jag som 20-åring kunde kvalificerade mig för att få vara med i AGF-eliten under Greta Adrians ledning.

Greta Adrian var ung och innovativ och motsatte sig den rådande Linggymnastiken vilken byggde på disciplin och kommandon, där formen var viktigare än färdigheten samt tävlingar och utländska influenser förbjöds. Greta förde en tuff kamp mot de trogna Linggymnastiken, men hade publiken och media med sig.

- AGF-eliten hade ett uppvisningsprogram med avancerade övningar i räck, barr, språngbord och matta. Jag deltog i dem i början av 1930-talet. Vi väckte stort jubel för våra prestationer och var en publikattraktion i hela landet.

År 1937 blev Henry ordförande i AGF, då hade Erik Linden tagit över ansvaret för AGF-eliten efter Greta. De två kom att tillsammans med Helmut Röhnisch bilda en mycket framgångsrik ledartrojka.

Tillsammans med kamrater i Frälsningsarmén upptäckte Henry Kilsbergen och stugan Tomasboda. Den rustades upp av gänget. Här träffade Henry sin blivande hustru Karin. De gifte sig 1937 och fick tre barn.

Yrkesmässigt var Henry anställd på Örebrokuriren som annonsförsäljare 1941-1963.

Henry var engagerad i broderskapsrörelsen, socialdemokratins kristna grupp, vilka lanserade honom för uppdrag inom, kommun, landstings och riksdagspolitiken. Henry var ledamot av Örebro stadsfullmäktige 1938-1954 och landstinget 1955-1973, dess ordförande 1958-1973.

På Henrys initiativ skapades stiftelsen t-län med syfte att ur ett folkhälsoperspektiv stärka länets friluftsliv genom Bergslagsleden. Bergslagsleden är idag en 28 mil lång vandringsled genom hela Örebro län, uppdelad i 17 etapper.

AGF-eliten stängdes ute från att delta i Lingiaden 1939 på grund att man nyttjade redskap med utländska influenser, vilket väckte stor medial uppmärksamhet. Motsägelsefullt blev de uttagna att representera Sverige för en uppvisning i Belgien samma år. Uppvisningen blev en succé.

Men Örebrofalangen med den "moderna gymnastiken" var nu på väg att vinna kampen mot traditionalisterna inom Linggymnastiken. År 1944

infördes tävlingsgymnastiken i landet vilken kom att på den manliga sidan helt domineras av AGF, med utövare som Lill-Arne Carlsson. Helmut Röhnisch och Anders Lindh.

Henry representerade den ”moderna gymnastiken” och fick 1941 fick en plats i Svenska Gymnastikförbundets styrelse och var dess ordförande 1948 till 1958.

Henry valdes in i riksdagen där han verkade 1943-1979 och var dess talman 1969-1979.

I egenskap av talman ledde Henry arbetet med det ombyggda riksdagshuset. De två kamrarna slogs ihop till en. Noterbart är att efter 40 år av socialdemokratiskt styre fick Sverige en borglig regering år 1976. Förhandlingarna leddes av Henry som, mot all praxis, fick fortsatt förtroende som riksdagens talman.

Han tog tidigt initiativ till att gymnastikträning, för de manliga riksdagsmännen, skedde två dagar i veckan.

AGF-elit utvecklades till världens främsta trupp och turnerande i Europa och USA. Omtalade är deras bländande uppvisning i Moskva och succén inför ett fullsatt Royal Albert Hall i London.

Två USA turnéer gjordes tillsammans med Sofiaflickorna 1954 och 1955. År 1955 skedde 35 uppsvingar i 26 stater inför 70 000 åskådare. Höjdpunkten var den glansfulla uppvisningen i ett fullsatt Madison Square Garden. Henry, Erik och Helmut var ledartrion där sju manliga Örebrogymnaster deltog, kompletterat med några ur Sverigeeliten.

Kommande stora idrottsliga uppgift för Henry blev inom Riksidrottsstyrelsen med en ordföranderoll 1959-1969. Under denna period genomfördes på Henrys initiativ och deltagande, under Karl Frithiofsons ledning, idrottsutredningen ”Idrott åt alla” 1969. Den fastslog att ”Idrott är fysisk aktivitet som människor utövar för att få motion och rekreation och/eller uppnå tävlingsresultat”. En grund för idrottens utveckling och expansion, inom alla områden, de senaste 50 åren.

Efter sin tid i Riksidrottsstyrelsen var Henry vice ordförande i Riksidrottsförbundet 1969-1981 och medlem i Sveriges Olympiska Kommitté 1950-1969. De två uppdragen medförde att Henry var ansvarig ledare vid olympiaderna i Helsingfors 1952, Rom 1960, Tokyo 1964, Mexico 1968 och München 1972.

Henry blev en mycket god vän med Prins Bertil och bidrog till att han efter ett riksdagsbeslut fick dispens att gifta sig med sin Lilian. Han hade också en mycket god relation till kungaparet och inte minst drottning Silvia.

Vid bildandet av Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap 1985 deltog Henry och utsågs till ordförande. Vid 5:års jubileet 1990 avgick Henry och valdes till hedersordförande i Sällskapet. Henry var därefter en mycket aktad och uppskattad deltagare vid Sällskapets olika möten, till sin bortgång 1996.

Thomas Eklund

ULLMAX®

SCIF:s nätverksträff på Stockholms Stadion

Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande, SCIF, samlade företrädare för landets Idrottshistoria Sällskap för en nätverksträff, på anrika Stockholms Stadion, lördag 2 maj.

Nära trettio deltagare fanns på plats, på ett för dagen mycket soligt Stadion, med Håkan Bågenvik och Thomas Eklund från ÖLIS.

Sveriges Centralförening för Idrottens Främjande (SCIF) bildades 1897 och är landets första centrala idrottsorganisation. SCIF låg bakom ansökan om de olympiska spelen i Stockholm 1912 samt byggandet av Stockholms Stadion. Idag är huvudsyftet att främja god idrott och säkerställa att idrottshistoria bibehålls och vårdas. Detta görs på olika sätt genom stipendier, utmärkelser och särskilda satsningar.

Lars Paulsson informerade om den nya utställningen om Solskensolympiaden, de olympiska spelen i Stockholm 1912, vilken kommer att visas på Riksidrottsmuseum i Stockholm. Utställningen invigs 7 juli och är museets största satsning genom tiderna.

Med den nya utställningen får besökare uppleva sommar-OS i Stockholm 1912, på nytt. Genom en, tilltalande och unik, interaktiv utställning förflyttas besökaren tillbaka till en händelse som fick stor betydelse för svensk idrott, Stockholm, Sverige och den olympiska rörelsen.

Under höstresan fick hundra ÖLIS medlemmar, i två bussar, besöka utställningen "Solskensolympiaden" på Riksidrottsmuseet. Det var en fin och diger utställning kunde jag som en av deltagare konstatera.

I samband med invigningen av utställningen kommer en staty, gjord av Peter Linde, att resas över simhopparen Greta Johansson. Vid Olympiska Spelen i Stockholm 1912 tog 17-åriga simhopparen Greta Johansson OS-guld i höga raka hopp och blev därmed Sveriges första kvinnliga olympiska guldmedaljör.

SCIF:s ordförande Rajne Söderberg lämnar över ett Diplom till Thomas Eklund, ÖLIS, för utmärkelsen "Årets Kulturminnesvårdare 2025". I bakgrunden den unika originalmålningen för den kända affischen inför OS i Stockholm 1912.

Statyn över Guld-Greta kommer att placeras vid Djurgårdsbrunnsviken, vid den plats som simtävlingarna och simhoppet ägde rum 1912. Statyn är en hyllning av Gretas enastående prestation och livsgärning, och som föredöme för kvinnlig idrott. Invigningen avses ske av kronprinsessan Viktoria.

Ett givande erfarenhetsutbyte skedde mellan de olika Idrottshistoriska Sällskapen, lett av dagens moderator Johan Norberg, SCIF. De fyra största Sällskapen med flest medlemmar och den mest omfattande verksamheten i landet är Helsingborgs Idrottsmuseum, Värmlands Idrottshistoriska Sällskap, Westgöta Idrottshistoriska Sällskap samt Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap.

Thomas Eklund, ÖLIS fick av SCIF:s ordförande Rajne Söderberg, hedrande, mottaga ett stilfullt Diplom, efter att tilldelats utmärkelsen "Årets Kulturminnesvårdare 2025". Grattis Thomas!

Träffen avslutades med en trivsamt guidning, av Lars Wahlström, på Stockholms Stadion.

Håkan Bågenvik

Ove Lindqvist

– engagemang, lidelse och glädje!

Temat, onsdagen 15 mars, var "Ove Lindqvist minns". Ove intervjuades av Thomas Eklund i en mycket välfylld klubblokal. En pågående, 66-årig, ledargärning beskrevs, fylld av engagemang, lidelse och glädje.

- Min pappa Bengt tog tidigt med mig på många olika idrottsarrangemang som friidrottstävlingar, bandy- och fotbollsmatcher. Det skapade mitt livslånga idrottsintresse.

- Vi bodde på norr vilket gjorde det naturligt att delta i Rynninge IK. Under min uppväxt en av Örebros främsta idrottsklubbar. Bra ledare och bra tränare med legenden Gösta Lindh i spetsen. Jag blev tidigt invald i styrelsen, men också ungdomstränare. Jag var Sven "Giggi" Anderssons förste tränare.

Bandy min idrott

- Bandy var min idrott och gavs chansen pröva på spel i ÖSK i tonåren. Hade några fina år i Nitro-Nora, värvad av Curt-Erik Hermansson. Kvalificeringen till allsvenskan med BK Forward var en stor upplevelse.

År 1973 gick BK Forward upp i högsta bandyserien. Sejouren i den norra serien blev ettårig.

Noterbart är att med Ove som ordförande, lades bandyn ner 1978.

- Kom med i BK Forwards styrelse som representant för bandyn. Tongivande var "Mr Forward", Roland Söderberg, som gjorde en ovärderlig insats genom att främst bygga upp bingo och affärsverksamheten. Var med när Thomas Andersson anställdes 1974, vilket bidrog till att utvecklade den fina ungdomsverksamheten. Thomas initierade att Forwardcupen kom till.

- Med familjen bodde vi i Lundby där jag var med och startade upp BK Forward-Lundby. Vi hade en bra och omfattande verksamhet, kompletterande den på Trängen. Det var intressant att följa Magnus Erlingmarks väg från Lundby till landslaget. En mycket fin kille.

Ordförande i BK Forward

- BK Forwards ordförande var min gode vän och arbetskamrat Bosse Kling. Han gick hastigt bort 1978 och jag fick ta över som ordförande.

- Till mångas förvåning lyckades vi inför säsongen 1979 värva Thomas Nordahl från Örebro SK. Thomas gjorde succé och vi vann serien och gick upp i division 2, samma serie som ÖSK.

- BK Forwards största händelse är när Liverpool FC gästade klubben 1986. En oförglömlig vecka där jag ansvarade för Kenny Dalglish och laget. Avslutningen var en match mellan en Örebrokombination och Liverpool, inför 10 000, på ett soligt Vallen.

- Vi hade under fyra framgångsrika år 1985-1988 värmlänningen Anders Pewe som tränare. Vi gick upp i division 1 1986. Det var samma år ÖSK var ett stolpskott från att hamna i Div 2. Så nära var BK Forward att bli Örebros bästa fotbollslag. Säsongen 1987 var båda lagen bra, ÖSK, tränat av Rolf Zetterlund kom trea och BK Forward kom sexa. Sannolikt det bästa BK Forward laget genom tiderna med spelare som Pelle Blohm och Magnus Erlingmark.

- Jag avgick som ordförande 1987, med kallades

åter 1992 då ekonomin var körd i botten. I denna svåra ekonomiska tid kunde jag knyta den framstående tränaren Benny Lennartsson till klubben. Vi nådda sportsliga framgångar genom våra många talanger. Talanger vi också kunde sälja vidare och få ordning på ekonomin. Marino Ramberg var den första och kanske den störste spelaren i denna period.

- Nystartade Kumla GK var jag med och byggde upp, under mina fjorton år som ordförande, 1989-2003. Vi skapade en bra och mycket väl fungerande golfanläggning.

Till ÖSK

- Möjligheten och utmaningen att arbeta med elitidrott, på deltid som ordförande, gjorde att jag tackade ja till Örebro SK 2020. Ekonomin var mycket pressad. Mycket kom att handla om anläggningen. Det lades konstgräs och arenan byggdes om. Vi kunde arrangera konserter där Gyllene Tider satte publikrekord med 22 459 åskådare. Stefan Lundin var tränare. ÖSK-tiden fick ett trist slut då jag inte valdes om vid årsmötet 2002.

Ny resa i Yxhult IK

En ny resa startade upp 2007 då Ove tog över ordförandeskapet i Yxhult IK. Det blev naturligt då de egna barnen deltog i verksamheten.

- En utveckling skedde av ungdomsverksamheten och vårt herrlag avancerade från division sex ända upp till tvåan. Ekonomiskt ökade intäkterna, där en åtgärd var att Hällabrottets IP fick byta namn till Moabvallen.

- Tre viktiga tränare på vår resa har varit Jörgen Gustavsson, Elin Magnusson och Håkan Juhlin. Det började med att jag rekryterade Jörgen som fick struktur på träningen de första åren. Sedan kom Elin Magnusson och gjorde ett fantastiskt jobb med en serieseger i fyran. Jag har aldrig jobbat med en bättre tränare. Håkan Juhlin startade upp som tränare 2018, går in på sin nionde säsong med laget.

- Det största ögonblicket var när vi nådde målet, att avancera till division två 2022.

- Överraskande blev jag tillfrågad om att bli ordförande i Kumla HK 2014. Det var en mycket välordnad förening med en verksamhet som dock var mycket kostnadskrävande. Då jag som aktiv

var en skridskomänniska var det intressant att komma in i ishockeyn.

VM-laget 1958 - ungdomsidolerna

Oves främsta koppling till ÖLIS, utöver att vara medlem sedan starten, är att han ingick i den hederskommitté som bildades inför hyllningen av Orvar Bergmark 2005. Hyllningen omfattade utställningen "Berättelsen om Orvar Bergmark", en

"Minnenas afton" på Nöjeskrogen samt en lunch med landshövdingen för de inbjudna. Inbjudna och deltagande var UEFA:s president Lennart Johansson, VM-lagen i fotboll från 1958 och 1970 samt bandylandslaget från VM 1961.

En av Oves uppgifter var att ta emot alla deltagare vid dess ankomst till Elite Stora Hotellet.

- Var enormt känslo- och glädjefyllt att få ta emot och samtala med så många av min ungdoms stora idrottsidoler.

Ove tackades med blommor och många, långa applåder. Vi hade, exklusivt, fått ta del av en intressant och framgångsrik ledar- och livsgärning, fylld av engagemang, lidelse och glädje.

Thomas Eklund

Kallbadhuset

Idag har vi våra större träffar i Kulturkvarteret. På denna plats låg, i Svartån, Örebro Kallbadhus, "Kallis," mellan år 1907 och 1952.

Det pampiga kallbadhuset var ritat av arkitekt Wilhelm Renhult. Utmärkande var det stora och mäktiga hopptornet i trä. Här skedde bad, simundervisning samt tävlingar i simning och simhopp.

Noterbart är att i ordningsregler för Örebro Stad 1868 stadgades att badning utan bassäng ej fick ske och ej heller avklädning på strand. Kallis blev därför en viktig och populär mötesplats under sommarmånaderna. Dess sanitära betydelse var betydelsefull då hemmen var bristfälligt utrustade hygieniskt.

Simkunnigheten var hos alla delar av befolkningen på en mycket låg nivå i början av 1900-talet. De anställda simlärarna fyllde därför en viktig uppgift, särskilt för stadens barn och ungdomar.

Örebro Simsällskap, bildat 1864, en Sveriges allra äldsta idrottsföreningar bedrev en omfattande tävlingsverksamhet i simning och simhopp.

Hopptornet blev ett stort lyft för de skickliga simhopparna Konrad Littorin och Ernst Kjellgren, vilka båda deltagit vid OS i Aten 1906. Vid invigningen 1907 anordnas SM i simhopp, vilket vanns av Konrad, i konkurrens med sjutton deltagande.

Vid Kallis förberedde sig Håkan Malmrot inför OS i Antwerpen 1920. Tävlingen ägde rum i Antwerpens Simstadion med sin 50 m bassäng, med ett vatten mycket snarlikt banorna i Svartån. Håkan vann, imponerande, OS-guld på såväl 200 som 400 meter bröstsim. Givetvis ingår Håkan i länets och ÖLIS "Wall of Fame".

I nedanstående text, publicerad i ÖSS 100:års skrift beskriver Håkan själv litet om "Kallis" och Konrad Littorin.

- Sommaren 1911 skickade min far, redaktör Karl Malmrot, på Nerikes Allehanda, sin förhoppningsfulla son i simskola. På den tiden var "Kallis" en samlingsplats för alla stadens ungdomar och där vi hängde hela sommaren.

Stadens prominenta borgare kom vanligtvis ner till "Kallis" efter dagens arbete och tog sig ett solbad och ett dopp.

- En spänstig simentusiast var Konrad Littorin, som bar en förnämlig simkappa. Den var helt vit och försedd med en svensk flagga på bröstet. Badkappan hade han en gång burit vid en olympiad 1906, då representerande Sverige i simhopp, på hans äldre dagar fick jag överta denna kappa av honom.

Varmbadhuset byggdes, närliggandes, på Fabriksgatan och invigdes 1928. Gustavsiksbadet tillkom på 1930-talet. Behovet av Kallis minskade och en större bro skulle byggas över Svartån. Det gjorde att Kallis revs 1952. Namnet Badhusgatan finns kvar, på en mindre bit gata, mot järnvägen.

Thomas Eklund

Källa

Aktstycket

Sällskapet Gamla Örebro

Rundvandring på Södra kyrkogården

Peter Beijer från Örebro Sportklubbs Tioårsförening kunde hälsa ett tjugotal deltagare välkomna till rundvandringen, en solig eftermiddag onsdag 23 september. Nedan presenteras några av de personer med idrottskoppling, vars gravar på Södra kyrkogården passerades.

Daniel Julius Elgérus familjen bodde i kända Elgérigården där de drev ett färgeri. Här anställdes skotska gästarbetare vilka var först i Sverige med att träna fotboll, det skedde på Karolinska skolans skolgård 1883.

Rune Dahlman, senare direktör vid Elgérus färgeri, var initiativtagare till och stiftare av Örebro Curlingklubb 1922 och Örebro Golfklubb 1939.

Håkan Malmrot vann såväl 200 som 400 meter bröstsim i simning vid Olympiska spelen i Antwerpen 1920. Han ingår i länets "Wall of Fame".

Greta Adrian, född Borg, är en av de största kvinnliga idrottspionjärerna genom tiderna i vårt land. Nydanande utmanade och besegrade Greta den rådande Linggymnastiken genom att leda den kvinnliga gruppen "De grå" och AGF:s manliga elit till oerhörda framgångar. Greta var en stor kulturpersonlighet, hon tonsatte och framförde dikter av Jeremias i Tröstlösa.

Anders Lindhs begåvning för gymnastik upptäcktes tidigt och han hemförde 10 SM-titlar

och deltog med framgång vid OS i Helsingfors 1952.

Anders gjorde också över tusen uppvisningar med den världsberömda AGF-truppen. En trupp som uppträdde inför storpublik i hela vårt land och internationellt. De succéfyllda turnéerna inkluderar såväl ett fullsatt Royal Albert Hall i London som Madison Square Garden i New York.

På Lindhs familjegrav finns ett stilfullt konstverk av stål där Anders Lind står på händer med en hand.

Konrad Österberg, ordförande i Örebro Sportklubbs Tioårsförening gick hastigt bort 1937. Unikt i Örebro SK:s historia, gjordes en insamling till en minnesvård för Konrad där hela 232 medlemmar gav sitt stöd till denna gravsten, med ÖSK-emblemet.

Den avtäcktes i en ÖSK ceremoni måndag 5 september 1938, varvid, enligt NA, större delen av föreningens medlemmar var närvarande. Under några år var det en årlig tradition att Tioårsföreningens styrelse lade ned en krans, vilken på nytt togs upp 2010.

Peter Beijer avslutade rundvandringen med att lägga ned en krans till minne av Konrad och alla de ÖSK och ÖLIS medlemmar, vilka gått bort under året och genom åren.

PUTS & TEGEL

SEDAN 1970

Norling Touring

VI SES PÅ BEHRN ARENA!

KÖP BILJETT PÅ OSKFOTBOLL.SE

Björn Hellberg kåserar tisdag 3 november!

Den mycket populära författaren, journalisten, tv-profilen och oraklet Björn Hellberg kåserar, exklusivt, för ÖLIS medlemmar. Tisdag 3 november kl 15.00 vid Kulturkvarteret

Årsmötet

Kerstin Pedro utsågs till Hedersledamot

ÖLIS fyrtioförsta årsmöte genomfördes 29 april vid Kulturkvarteret. Torgny Larsson var ordförande. Kerstin Pedro avgick och utsågs välförtjänt till hedersledamot. Ny i styrelsen blev Marianne Almqvist. I övrigt idel omval med Jan Andersson som fortsatt ordförande.

WALL of FAME

Örebro Läns Idrottshistoriska Sällskap
 Besöks- & postadress:
 Järntorgsgatan 3, 703 61 Örebro
 E-post: idrottshistoriska@telia.com
www.olis.nu